

การศึกษาความพึงพอใจที่ได้รับจากละครโทรทัศน์

นางสาว ไศลทิพย์ จารุกุมิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-701-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018137

๙ ๙๕๐๙๙๕๖๐

A STUDY OF GRATIFICATION FROM TELEVISION DRAMA SERIES

Miss Salaitip Jarupoom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-701-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความพึงพอใจที่ได้รับจากละครโทรทัศน์
โดย นางสาวศุภติพย์ จารุภูมิ
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ พชณี เขยจรรยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคําดี)

.....
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พชณี เขยจรรยา)

.....
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์)

ไสลทิพย์ จารุภูมิ : ความพึงพอใจที่ได้รับจากละครโทรทัศน์ (A STUDY OF GRATIFICATION FROM TELEVISION DRAMA SERIES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.พัชณี
เชยจรรยา, 2๐7 หน้า. ISBN 974-581-701-5

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึง ความพึงพอใจที่ได้รับจากละครโทรทัศน์ โดยศึกษาถึงพฤติกรรมการดูละครโทรทัศน์ ความพึงพอใจและประสบการณ์ที่ได้รับจากละครโทรทัศน์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวทางการศึกษาการใช้สารและความพึงพอใจที่ได้รับจากการใช้สาร ซึ่งมุ่งทำการศึกษา "ผู้รับสาร" และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เป็นผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ติดตามดูละครโทรทัศน์หลังข่าวภาค 20.00 น. เป็นเวลาอย่างต่ำ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจมากที่จะดูละครโทรทัศน์ มีการวิพากษ์วิจารณ์บทบาทการแสดงของตัวละคร หรือ เนื้อเรื่องในขณะดู และได้นำละครไปใช้รณประโยชน์ทางสังคม โดยนำไปเป็นประเด็นสนทนาและเป็นสื่อกลางในการเข้าร่วมกลุ่ม ความพึงพอใจหลักที่ได้รับจากละครโทรทัศน์คือ ความสนุกสนานเพลิดเพลินจากเนื้อเรื่อง ตารา ฉาก และเครื่องแต่งกาย การผ่อนคลายหรือหลีกเลี่ยงจากความเครียดในปัญหาชีวิตประจำวัน การสำรวจความเป็นจริงและการได้รับคำแนะนำ นอกจากนี้ประสบการณ์ที่ได้รับจากละครโทรทัศน์คือ ความเชื่อเรื่องพรหมจรรย์เป็นสิ่งสำคัญในชีวิตผู้หญิง และความเชื่อเรื่องการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา.....๒๕๓๔.....

ลายมือชื่อนิติกร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C050069 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORDS : GRATIFICATION/TELEVISION DRAMA SERIES

SALAITIP JARUPOOM : A STUDY OF GRATIFICATION FROM TELEVISION DRAMA SERIES. THESIS ADVISOR : ASSO PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA. 207 PP
ISBN 974-581-701-5

The objective of this research is to study the gratification felt by viewers who watch television drama series. The study concentrated on 3 areas : viewer behavior, levels of gratification and experience gained from viewing dramas.

This was a qualitative research which examined the message given by a drama series and the audience gratification attained from this message. Results were attained by depth interviewing members of a purposive sampling. The group consisted of 30 females residing in Bangkok who have been watching drama series following the evening news for no less than 5 years.

Research results showed that this group has tremendous interest in watching evening drama series and in criticizing the performances of actors and actresses, the story line and the story message. The message provides a social utility in that it will be used as a discussion topic among their social peer group. The order of their interest in evening drama series is first entertainment, followed by story line, actors, setting and costume design. They use these programs as a relaxation and escape from their personal problems, reality exploration and advice. In addition, the researcher found that the female drama series audience gained not only story experience but was influenced as to the proper character of a modern woman, one who believes in virginity and that one performs good deeds will be rewarded and one who does not will be punished.

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

ปีการศึกษา.....2534.....

ลายมือชื่อนิติกร.....*ศิริพร อารักษ์*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Pat*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัทธนิ เที่ยจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้แนวความคิดและคำแนะนำอันมีประโยชน์ยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ และรองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี ซึ่งได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับความกรุณาและความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ทั้ง 30 ท่าน โดยผ่านการแนะนำและการให้ความช่วยเหลือและกำลังใจจากผองเพื่อนผู้เป็นกัลยาณมิตร ซึ่งมีมากเกินกว่าจะกล่าวนามไว้ในที่นี้ได้หมด รวมทั้งกำลังใจที่สำคัญยิ่งจาก พ่อ แม่และพี่ ซึ่งกำลังใจและความกรุณาที่ผู้วิจัยได้รับนี้จะอยู่ในความทรงจำตลอดไป

ศุภจิตต์ จารุกุมิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	11
ขอบเขตการวิจัย	11
นิยามศัพท์	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ทฤษฎีการใช้สารและความพึงพอใจที่ได้รับจากการใช้สาร	14
แนวคิดเรื่องกิจกรรมผู้ใช้อสาร	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
3 ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	30
ประชากรที่ศึกษา	30
กลุ่มตัวอย่าง	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31

	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
	ตัวแปรและ เกณฑ์ในการวัด	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล	33
4	ผลการวิจัย	35
	ลักษณะทางประชากร	35
	ข้อมูลสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง	37
	พฤติกรรมการดูละครโทรทัศน์	103
	พฤติกรรมการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์สแนบละครโทรทัศน์	112
	ความพึงพอใจที่ได้รับจากละครโทรทัศน์	117
	ประสบการณ์ที่ได้รับจากละครโทรทัศน์	140
5	บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	146
	บทสรุป	146
	อภิปรายผล	150
	ข้อเสนอแนะทั่วไป	158
	ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย	159
	หนังสืออ้างอิง	160
	ภาคผนวก	
	เรื่องย่อละครโทรทัศน์	165
	ประวัติผู้เขียน	207

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	2
ตารางที่ 2	3
ตารางที่ 3	5
ตารางที่ 4	21
ตารางที่ 5	104
ตารางที่ 6	106
ตารางที่ 7	107
ตารางที่ 8	110
ตารางที่ 9	113
ตารางที่ 10	118
ตารางที่ 11	120
ตารางที่ 12	129
ตารางที่ 13	134
ตารางที่ 14	140

สารบัญภาพ

	หน้า
รูปที่ 1	16